

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Wieczór pieśni legionowych i partyzanckich
- Dzień Nauczyciela
- Z historii ziemi świdwińskiej
- Wieczór poezji w Warszawie
- Młodzież oddaje krew
- Zasłużeni dla powiatu
- Złote gody Lewandowskich

GAZETA PROMOCYJNA WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK

2017, nr 215/216

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

WYDAWNICTWO WSPIERA WSPÓŁPRACĘ ZE WSCHODEM

Z inicjatywy menadżera Wydawnictwa Adam Marszałek dr. **Patryka Wawrzyńskiego** Fundacja Wspierania Współpracy Międzynarodowej imienia Profesora Czesława Mojsiewicza we współpracy z reprezentującym Gminę Miasto Toruń Centrum Wspierania Biznesu zorganizowała pod hasłem „Okno na Wschód” warsztaty dla przedsiębiorców, w których wzięło udział kilkudziesięciu przedstawicieli biznesu i nauki z Torunia i okolic. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele dyplomatyczni państw azjatyckich: **Denis Yessentayev**, radca handlowy Ambasady Kazachstanu, **Maruf Karimov**, konsul Republiki Uzbekistanu w Polsce, oraz **Li Chengyao**, II sekretarz ds. handlowych Ambasady Chińskiej Republiki Ludowej. Obok nich stanęli współorganizatorzy: dr **Patryk Wawrzyński**, dziekan Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK prof. **Zbigniew Karpus**, prezes dr **Adam Marszałek** oraz prof. **Piotr Zariczny** z Centrum Wsparcia Biznesu.

D.K.

*Na zbliżające się Święta pragnę
złożyć życzenia przeżywania
Bożego Narodzenia w zdrowiu,
radości i ciepłej rodzinnej
atmosferze.
Kolejny zaś rok niech będzie
czasem pokoju oraz realizacji
radosnych zamierzeń.
Wszystkim Czytelnikom „Echa
Świdwina” wesółych świąt
Bożego Narodzenia życzę*

redaktor naczelna
Elżbieta Wielgosz

MSZAŁY PRZEDTRYDENCKIE UROCZYSTA SESJA RADY POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO

W Świdwinie odbyła się uroczysta sesja Rady Powiatu. Przewodnicząca Rady – **Danuta Malitowska** – dokonała otwarcia sesji, a starosta **Mirosław Majka** powitał wszystkich uczestników, przedstawicieli samorządów, wójtów, burmistrzów, przedstawicieli 21 Bazy Lotnictwa Taktycznego w Świdwinie, a także przedstawicieli służb. Po wspólnym odśpiewaniu hymnu państwowego Rzeczypospolitej Polskiej, Dyrektor ZSP w Połczynie-Zdroju **Bogusław Ogorzałek** wygłosił przemówienie z okazji Narodowego Święta Niepodległości.

Następnie wręczono wyróżnienia honorowe „Za Zasługi dla Powiatu Świdwińskiego”. W bieżącym roku wyróżnieni zostali: **Sebastian Basiejko**, **Wiesław Grzesiak**, **Jerzy Jacewicz**, ks. **Ryszard Kizielewicz**, **Henryk Klamon**, **Maria Łagutko**, **Mirosław Pierz**, **Franciszek Pilip**, Publiczna Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Sławoborzu, Sanatorium Marta oraz Zespół Szkół w Rąbinie. Młodzież z Zespołu Szkół Rolniczych pod kierunkiem **Małgorzaty Sokołowskiej** oraz **Jadwigi Zbieg** zaprezentowała program artystyczny związany z tematyką niepodległościową. (SP)

Pod koniec listopada nakładem naszej oficyny ukazała się zapowiadana w połowie roku książka *Rękopiśmienne mszały przedtrydenckie. Katalog sumaryczny* w opracowaniu JE ks. bp. dr. **Andrzeja Suskiego**. Jak czytamy w *Przedstowiu*: „Mszały rękopiśmienne [...] stanowią nie tylko ważne źródło liturgiczne i teologiczne, ale są również cennymi zabytkami piśmiennictwa europejskiego, dziełami sztuki malarskiej i zapisami dawnej muzyki sakralnej”. Publikacja została wydana w serii Fontes Scrutari powstałej przy współpracy Wydawnictwa Adam Marszałek z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Podczas wizyty w siedzibie Wydawnictwa Ksiądz Biskup odebrał egzemplarze autorskie książki i z prezesem dr. **Adamem Marszałkiem** omówił sprawę organizacji promocji tego unikatowego dzieła. W spotkaniu uczestniczyli także ks. prałat **Jarosław Kwaśniewski**, kapelan Jego Ekscelencji, oraz **Paweł Jaroniak**, redaktor prowadzący książki.

P.J.

UMOWA Z FOREIGN LANGUAGES PRESS

Rękopiśmienne mszały przedtrydenckie. Katalog sumaryczny, oprac. bp Andrzej Suski, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, ss. 811.

W Pekinie odbyła się wielka uroczystość podpisania przez kilkunastu wydawców z różnych państw świata umowy na wydanie w różnych językach najnowszej książki prezydenta **Xi Jinpinga** zatytułowanej *The Governance of China*. W projekcie tym bierze udział także Wydawnictwo Adam Marszałek, w imieniu którego umowę podpisał **Paweł Burdelski**, upoważniony do tego przez prezesa dr. **Adama Marszałka**. W uroczystości podpisania memorandum uczestniczyły także wydawnictwa z Włoch, Ukrainy, Albanii, Rumunii, Kenii, Tadżykistanu, Wietnamu, Pakistanu, Bangladeszu, Kambodży, Laosu, Mongolii, Nepalu, Sri Lanki i Afganistanu. Zgodnie z oświadczeniem FLP nowa książka dostarcza chińską mądrość i rozwiązania dla rozwoju całej ludzkości, a także promuje pokój i rozwój.

K.T.

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W ŚWIDWINIE TENISIŚCI WŚRÓD NAJLEPSZYCH

Główne uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości odbyły się w Świdwinie 11 listopada na placu Konstytucji 3 Maja. Towarzystwo im inne wydarzenia, podczas których podkreślano znaczenie tej daty dla wszystkich Polaków.

Już w przededniu święta, 10 listopada, na centralnym placu licznie zebrali się uczniowie świdwińskich szkół. Złożyli kwiaty pod pomnikiem i wypuścili setki balonów w barwach białej i czerwonej. Tego samego dnia odbył się Turniej Piłki Ręcznej Chłopców z okazji Święta Niepodległości. Podczas uroczystej sesji Rady Powiatu nie zabrakło patriotycznego programu artystycznego, natomiast po południu mieszkańcy Świdwina jak co roku zebrali się w zamku na wspólnym śpiewaniu piosenek legionowych i partyzanckich.

Główne uroczystości rozpoczęły się w sobotę 11 listopada przemarszem pocztów sztandarowych spod zamku do kościoła pw. MBNP, gdzie odbyła się uroczysta msza św. za ojczyznę. Następnie uczestnicy przeszli na plac Konstytucji 3 Maja na niepodległościowy apel pamięci. Kompania honorowa wojska oddała salwę, a delegacje samorządów, organizacji społecznych i różnych instytucji z terenu Świdwina złożyły kwiaty pod pomnikiem. Na zakończenie odśpiewano *Rotę*.

Świdwińscy tenisiści startowali w II Wojewódzkim Turnieju Kwalifikacyjnym juniorów w tenisie stołowym, który odbył się w niedzielę 19 listopada w Turowie koło Szczecinka.

Wystartowało 26 zawodników z całego województwa zachodniopomorskiego. Dobrze zaprezentowali się zawodnicy z klubu MSZS Świdwin.

W końcowej klasyfikacji **Damian Szczerba** zajął 3. miejsce, natomiast **David Zelek** zakończył swój start na 6. pozycji.

G.Sz.

WYCIECZKA DZIECI DO 21. BAZY LOTNICTWA TAKTYCZNEGO

20 listopada 2017 r. pod nazwą „PILOT I JA” zorganizowano zwiedzanie 21. BLT przez dzieci grupy przedszkolnej ze Szkoły Podstawowej Nr 3 w Świdwinie w ramach Dni Preorientacji Zawodowej dla Maluchów. W trakcie wycieczki zostały zaprezentowane dzieciom statki powietrzne znajdujące się na naszym lotnisku. Uczestnicy wycieczki mogli usiąść za sterami śmigłowca.

BLT

GRATULACJE DOWÓDCY SKRZYDŁA

foto: mjr. Paweł Krawczak

Dowódca 1. Skrzydła Lotnictwa Taktycznego płk dypl. pil. **Ireneusz Starzyński** złożył gratulacje naszym wieloletnim pracownikom. Pogratulował 35 lat pracy dla wojska **Irenie Kramek**, natomiast **Violetcie Wiktor** – 30 lat pracy. Dowódca złożył obu Paniom życzenia wszelkiej pomyślności w życiu osobistym oraz zawodowym. Do życzeń dołączają się również żołnierze oraz pracownicy 1. SLT.

st. instr. Judyta Jasińska

Z AMBASADOREM O KONGRESIE TORUŃSKIE OKNO NA WSCHÓD

W czasie spotkania prezesa **Adama Marszałka** z ambasadorem Azerbejdżanu w Polsce **Hasanem Hasanovem** ustalono zasady udziału tego kraju w V Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim. Występujący jako gość honorowy Azerbejdżan zostanie zaprezentowany w specjalnym filmie otwierającym Kongres. Ponadto zostanie zorganizowana specjalna wystawa prezentująca historię i współczesność tego kraju oraz odbędą się projekcje dwóch ciekawych filmów.

W.K.

WIZYTA WARSZAWSKICH POLITOLOGÓW

Z krótką wizytą gościli w Wydawnictwie Adam Marszałek wybitni polscy politolodzy: prof. dr hab. **Stanisław Sulowski**, dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW, oraz prof. dr hab. **Konstanty Adam Wojtaszczyk**, dyrektor Instytutu Europeistyki WNPiSM UW. Panowie Profesorowie zadeklarowali chęć współpracy wydawniczej z reprezentowanym przez dyrektora **Iwonę Nadolską-Bartosiak** Wydawnictwem Adam Marszałek oraz zaprosili naszą oficynę do udziału w obchodach jubileuszu warszawskiej politologii zaplanowanych na koniec bieżącego roku.

W.K.

SUKCES MALWINY SPYCHALSKIEJ

Sukcesem uczennicy świdwińskiej „Trójki” **Malwiny Spychalskiej** zakończył się jej udział w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Cukierek odrzuć, hop – cukrzyca powiedz stop”. Malwina, której opiekunem konkursowym była **Agnieszka Rosińska**, zdobyła pierwsze miejsce.

Katarzyna Kupiec

Wydawnictwo Adam Marszałek oraz Fundacja Wspierania Współpracy Międzynarodowej im. Profesora Czesława Mojsiewicza w dniu 17 listopada 2017 roku zorganizowała pod hasłem „Okno na Wschód” warsztaty dla przedsiębiorców. Współorganizatorem spotkania była Gmina Miasta Toruń. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele dyplomatyczni czterech państw azjatyckich: **Denis Yessentayev**, radca handlowy Ambasady Kazachstanu, **Maruf Karimov**, konsul Republiki Uzbekistanu w Polsce, oraz **Li Chengyao**, II sekretarz ds. handlowych ambasady Chińskiej Republiki Ludowej.

Profesor **Piotr Zariczny**, wiceprezydent Torunia **Zbigniew Rasielowski**, konsul **Maruf Karimov**, dziekan Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK prof. **Zbigniew Karpus** oraz wygłaszający wykład **Li Chengyao**.

Warsztaty zakończył wspólny lunch w restauracji Nicolaus, w którym uczestniczyli m.in.: dr **Rafał Lizut** z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, radca **Denis Yessentayev**, dr **Adam Marszałek**, dyrektor Centrum Wsparcia Biznesu

w Toruniu **Łukasz Szarszewski**, dr **Piotr Zariczny**, koordynator światowego tygodnia przedsiębiorczości w Toruniu **Marta Milde**, dr **Patryk Wawrzyński** oraz dyrektor Świdwińskiego i Ośrodka Kultury **Bolesław Kurek** z małżonką **Olga**. Przedsięwzięcie ze strony Fundacji Wspierania Współpracy Międzynarodowej imienia Profesora Czesława Mojsiewicza koordynował dr **Patryk Wawrzyński**.

P.W.

AKTYWNE AMAZONKI

Od września do listopada br. Stowarzyszenie „Amazonka” uczęszczało na ćwiczenia z akwaerobiku w Parku Wodnym Relax. Zajęcia sportowe prowadzone przez instruktorkę **Agatę Pawłowską** obejmowały 13 godzinnych spotkań i były organizowane dla członkiń Stowarzyszenia oraz osób niepełnosprawnych z terenu powiatu świdwińskiego. Rehabilitacja w wodzie wzmocniła mięśnie i poprawiła sprawność ruchową uczestników oraz pozwoliła się im zrelaksować. Projekt był realizowany w ramach zadania publicznego pn. „Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i chorych poprzez organizowanie spotkań rekreacyjno-edukacyjnych oraz podejmowanie działań prozdrowotnych, »W trosce o zdrowie«”.

G.Sz.

MISTRZOSTWA POLSKI SŁUŻB MUNDUROWYCH

W Centrum Szkolenia Wojsk Inżynierskich i Chemicznych we Wrocławiu zostały przeprowadzone IV Mistrzostwa Polski Służb Mundurowych w Wyciskaniu Sztangi Leżąc.

W klasyfikacji drużynowej wielki sukces odniosła reprezentacja 1. Skrzydła Lotnictwa Taktycznego, która wywalczyła I miejsce, zdobywając 52 punkty. Najlepsze wyniki uzyskali: st. szer. **Krzysztof Furga** – II miejsce w kategorii wagowej 60 kg oraz mł. chor. **Marek Tomkowski** – V miejsce w kategorii wagowej 67,5 kg. Ponadto w składzie reprezentacji Skrzydła wystąpili żołnierze 21. Bazy Lotnictwa Taktycznego: ppor. **Przemysław Zimny**, sierż. **Maciej Sadło**, st. szer. **Damian Cecki**, st. szer. **Maciej Chyła**, st. szer. **Artur Cywka**, st. szer. **Agnieszka Pasieka**, st. szer. **Dawid Wróblewski**, szer. **Artur Stecyk**, szer. **Michał Kuś**.

Poza tym szer. **Michał Kuś** został mistrzem Polski w kategorii juniorów, a mł. chor. **Marek Tomkowski** zajął IX miejsce w kategorii weteranów.

G.Sz.

100 LAT HARCERSTWA W TORUNIU

W ostatnim czasie nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek ukazała się książka dr. **Lesława J. Welkera** pt. *100 lat harcerstwa w Toruniu. Kalendarium*. Jest to drugie wydanie publikacji (poprzednie miało miejsce 10 lat temu), które zostało uzupełnione o nowe fakty oraz biogramy komendantów. Autor za dotychczasową służbę harcerską został odznaczony m.in. Złotym i dwukrotnie Srebrnym Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”, odznaką „Za Wierną Służbę Harcerską dla Ojczyzny”, a ostatnio Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Dr Lesław Welker opublikował kilkadziesiąt prac poświęconych harcerstwu. Jest też założycielem Ogólnopolskiego Klubu Autorów i Dokumentalistów Opracowań Historii Harcerstwa „Gniezno 2000”.

K.L.

JUBILEUSZOWY PARKRUN ŚWIDWINIAN

Od blisko roku, a dokładnie od 50 tygodni, w każdą sobotę o godzinie 9:00 na ul. Połęzińskiej spotykają się miłośnicy biegania, którzy pokonują dystans 5 km w ramach inicjatywy parkrun. Zawsze można tu spotkać kolorowo ubranych biegaczy i wolontariuszy w żółtych kamizelkach, którzy zabezpieczają bieg pod względem organizacyjnym. Mamy już zarejestrowane blisko 250 osób, a w każdą sobotę biega średnio 30–40 osób. Najważniejszym elementem istnienia parkrun jest jego dobrowolność, społeczny wolontariat i brak jakichkolwiek opłat. Parkrun to nie wyścig, ale forma sportowej aktywności. Dystans 5 km z pomiarem czasu można pokonać: biegnąc, truchtając, maszerując z kijkami lub bez, z dziećmi w wózkach lub z psem. Jedynym warunkiem uczestnictwa w parkrun jest jednorazowa rejestracja w systemie i przyjęcie na bieg z wydrukowanym kodem indywidualnym. Jeżeli nie możesz biegać lub nie masz ochoty lub zdrowia na bieganie, możesz pomagać jako wolontariusz.

Mimo że odbył się już 50. bieg, świętowanie odkładamy do 9 grudnia, kiedy minie dokładnie rok istnienia parkrun w Świdwinie. Start i meta urodzinowego biegu odbędzie się wyjątkowo przy basenie, tak, by po biegu wypić herbatę i zjeść tort urodzinowy w sali Hoteliku Świdwin.

Tradycyjnie już nasze bieganie dokumentują fotograficznie **Franciszek Czarny**, **Łukasz Gołuch** i **Stanisław Makowski**. Więcej info do poczytania na stronach: www.parkrun.pl/swidwin lub na stronie FB www.facebook.com/parkrunswidwin.

Wiesław Gasek

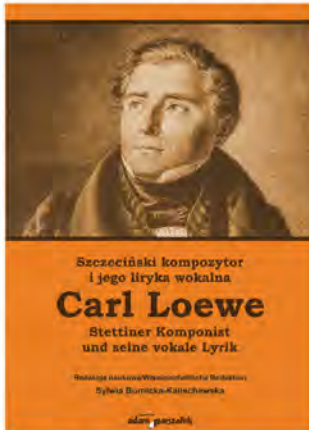
SZCZECIŃSKA PROFESOR

O SZCZECIŃSKIM KOMPOZYTORZE

W listopadzie 2017 roku nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek ukazała się bardzo interesująca książka *Szczeciński kompozytor Carl Loewe i jego liryka wokalna*. Jej redaktorem naukowym jest prof. **Sylvia Burnicka-Kalischewska**, wybitna śpiewaczka operowa mająca za sobą występy na scenach operowych w Polsce, Niemczech, Austrii, USA, a także we Włoszech. Od wielu lat dzieli się swoją wiedzą z uzdolnioną wokalnie młodzieżą, prowadząc klasę śpiewu solowego w Akademii Sztuki w Szczecinie.

Publikacja opisuje życie tego wybitnego niemieckiego kompozytora, porównuje jego okazały dorobek artystyczny, a także zawiera opisy niektórych jego utworów. Książka została wydana w wersji dwujęzycznej (polsko-niemieckiej) i opatrzona bogatymi materiałami ilustracyjnymi, w tym zapisami nutowymi wybranych dzieł Loewego. Zachęcamy do zapoznania się z tą pozycją czytelniczka.

Kuba Łączkowski

TORUŃSKIE SUKCESY

ŚWIDWIŃSKICH LEKKOATLETÓW

W dniach 18–19 listopada 2017 roku w Toruniu odbyły się Ogólnopolskie Zawody Halowe „Lekkoatletyka dla każdego”, w których udział wzięła 43-osobowa reprezentacja OLA Zachodniopomorskie. W jej skład weszli sportowcy UKL „Feniks” Świdwin. Zawodnicy naszego województwa wywalczyli 14 medali. Do reprezentacji województwa powołanych zostało troje zawodników naszego klubu: **Marta Sieradzka**, **Bartosz Kruk** i **Tomasz Solowiej**, których do zawodów przygotował trener **Kamil Piotrowski**.

Start świdwińskich lekkoatletów należy uznać za bardzo udany. W rzucie piłką 2-kilogramową zwyciężył **Bartosz Kruk**, **Tomasz Solowiej** zajął 3. miejsce w biegu na 60 m, natomiast **Marta Sieradzka** wywalczyła 6. miejsce w skoku w dal.

Joanna Kruk

JUBILEUSZ PROFESORA JUCHNOWSKIEGO

Na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się uroczystość wręczenia książki jubileuszowej wybitnemu uczonemu prof. dr. hab. **Jerzemu Juchnowskiemu**. Publikacja nosząca tytuł *Od historii myśli do praktyki politycznej* została przygotowana przez zespół redakcyjny składający się ze współpracowników Pana Profesora: **Jana Ryszarda Sielezina**, **Robert Wiszniowski** oraz **Małgorzaty Alberskiej**. Książka zawiera teksty ponad 30 uczonych z różnych ośrodków politologicznych w kraju.

Wręczenia książki dokonali: dr **Adam Marszałek**, prodziekan prof. **Jacek Zieliński**, dziekan prof. **Robert Wiszniowski** oraz dr **Małgorzata Alberska**.

Życzenia od najbliższych współpracowników złożyły Jubilatowi prof. **Barbara Rogowska** oraz dr **Małgorzata Alberska**.

Od historii myśli do praktyki politycznej. Książka dedykowana profesorowi Jerzemu Juchnowskiemu z okazji jubileuszu 40-lecia pracy naukowej, red. Jan Ryszard Sielezin, Robert Wiszniowski, Małgorzata Alberska, Toruń 2017, ss. 586

Obrady konferencji otworzył dziekan Wydziału Nauk Społecznych UWroc prof. **Robert Wiszniowski**.

O wspólnie realizowanych projektach badawczych i współpracy organizacyjno-dydaktycznej rozmawiali z Jubilatami: dyrektor Instytutu Politologii prof. **Robert Alberski**, przybyły specjalnie na tę uroczystość z Krakowa prof. **Krzysztof Łabędź** oraz jeden z najwybitniejszych współczesnych polskich politologów – prof. **Andrzej Antoszewski**. Uczestniczący w uroczystości prezes Marszałek Publishing Group dr Adam Marszałek podkreślił bardzo dobrą wieloletnią współpracę kierowanego przez dziekana Juchnowskiego Wydziału Nauk Społecznych z Wydawnictwem Adam Marszałek, czego efektem było opublikowanie wielu książek prezentujących bardzo wysoki poziom merytoryczny i edytorski.

Wojciech Kukuryka.

KUJAWSKO-POMORSKI FESTIWAL GĘSINY

Tradycyjnie już w przeddzień Święta Niepodległości przewodniczący Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Ryszard Bober** oraz marszałek województwa **Piotr Calbecki** zaprosili do restauracji Daglezja kilkuset przedstawicieli różnych grup zawodowych i ugrupowań politycznych na uroczysty wieczór poświęcony czczeniu wszystkich tych, których walka i praca doprowadziły do uzyskania i obrony niepodległości przez nasz kraj.

W trakcie imprezy przemówienia wygłosili zasiadający za stołem prezydiąlnym przewodniczący **Ryszard Bober**, marszałek **Piotr Calbecki** i wicewojewoda **Ryszard Ramlau**. W spotkaniu uczestniczyły żony organizatorów: **Barbara Bober** i **Dagna Calbecka**.

Przez kolejne dwa dni dużym powodzeniem cieszył się odbywający się od kilku lat w Przysieku Kujawsko-Pomorski Festiwal Gęsiny, który stał się największym w Polsce kiermaszem gęsi tuszek i produktów z gęsiny. Dzięki aspektom promocyjnym, edukacyjnym i rekreacyjnym jest atrakcyjną imprezą, którą odwiedza w ciągu dwóch dni kilkanaście tysięcy osób.

Gwiazdami Festiwalu byli: **Magda Gessler** – restauratorka, autorka programów i książek kulinarnych, osobowość telewizyjna; **Rafał Godziemski** – szef i współwłaściciel Memo Restaurant & Wine w Bydgoszczy; jeden z głównych bohaterów telewizyjnego programu *Nożem i widelcem*; **Katarzyna Bosacka** – dziennikarka prasowa i telewizyjna, autorka publikacji na temat zdrowia, urody, nauki, medycyny i wychowania, autorka programów i książek kulinarnych; **Łukasz Lofek** – szef kuchni restauracji w hotelu Filmar w Toruniu.

Wśród gości byli wiceprezydenci: Torunia – **Zbigniew Fiderek** i **Iwona Waszkiewicz**, Bydgoszczy – dr **Krzysztof Raczynski** oraz **Halina Marszałek** i dyrektor TVP Bydgoszcz **Anna Raczynska**.

Dyrektor **Beata Sawińska**, **Jolanta** i **Jacek Gajewscy**, **Barbara** i **Zbigniew Ostrowscy**, **Tadeusza** i **Bogusław Buszewscy**, prof. **Marek Jackowski**, prorektor UMK prof. **Andrzej Sokala**, **Mirosław Walicki**, wicemarszałek **Sławomir Kopyść**.

Konsul honorowy Ukrainy **Krzysztof Sikora** z **Małżonką**, prof. **Mirosław Golon** z **małżonką Alicją**, **Elżbieta** i **Waldemar Przybyszewscy**, **Ewa** i **Piotr Kowal**, gen. dyw. **Włodzimierz Sasiadek** z **Małżonką**, burmistrz Chełmży **Jerzy Czerwiński** z **małżonką Ewą**, wójt Dąbrowy Chełmińskiej **Radosław Ciechacki**.

DZIEŃ NAUCZYCIELA NA UNIwersYTECIE SŁOWIAŃSKIM W BAKU

Dzień Nauczyciela jest jednym z tych świąt, które obchodzi się w wielu krajach. Na Uniwersytecie Słowiańskim w Baku, podobnie jak na wszystkich uczelniach azerbejdżańskich, święto to kojarzy się przede wszystkim z kwiatami, które wdzięczni studenci wręczają swoim nauczycielom.

W tym roku dzięki rektor BUS prof. **Nurlanie Alijewej** na zaproszenie Uniwersytetu przybyło jego dwudziestu pięciu emerytowanych nauczycieli. W sali konferencyjnej przygotowano uroczysty poczęstunek. Pani Rektor przywitała każdego z gości, wymieniła zasługi każdego z nich i życzyła im krzepkiego zdrowia.

W uroczystości uczestniczyły również: prof. **Ziglinda Hartman** (Niemcy), prof. **Joanna Marszałek-Kawa** (Polska) i prof. **Danuta Plecka** (Polska). Nowa tradycja wszystkim się spodobała. Nie tylko zespół BUS, ale także zaproszeni goście bardzo ciepło wspominali ten szczególny dzień.

prektor prof. R. Nowruzow, dyrektor CJKP doc. L. Talibowa

Z WIZYTĄ U PRZEDSZKOLAKÓW

29 października 2017 r. członkowie Zespołu Ludowego „Dąbrowiaczy” odwiedzili Przedszkole Samorządowe „Słoneczna Kraina” w Redle. Choć to my mieliśmy wystąpić dla dzieci, to one przygotowały dla nas piękną niespodziankę w postaci piosenek, wierszyków i tańców ludowych, które były przepiękne i bardzo nas zachwyciły. Trzeba przyznać, że po ich występach mieliśmy lekką treść, dzieci przyjęły nas bardzo serdecznie, tańczyły i śpiewały razem z nami. To były dla nas cudowne chwile. Na zakończenie otrzymaliśmy przygotowane przez dzieci piękne bukiety z jesiennych liści oraz wykonane ręcznie lampiony. Życzymy wszystkim takiej publiczności.

Bożena Kulikowska

ZUZANNA ZE STYPENDIUM PREZYDENTA

W Sali Koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych prezydent **Michał Zaleski** wręczył najwybitniejszym uczniom toruńskich szkół stypendia.

– Naszym młodym stypendystom gratuluję świetnych wyników i dbania o dobre imię swoich szkół i całego kopernikańskiego Torunia. Odnależliśmy was wśród setek waszych szkolnych koleżanek i kolegów, chcąc, aby wasza nauka przebiegała dalej bez zakłóceń. Powinna także inspirować innych. Z kolei rodzicom, wychowawcom i dyrektorom szkół naszych stypendystów bardzo dziękuję za sprzyjanie ich znakomitej nauce. Okazywany przez nasze miasto szkolny mecenat stypendialny możemy dzięki temu traktować jako najlepszą inwestycję w przyszłość Torunia – podkreślił w przemówieniu skierowanym do stypendystów oraz zgromadzonych gości.

Wśród wyróżnionych znalazła się związana z naszym Wydawnictwem pisarka **Zuzanna Kawa**, której na widowni kibicowali: chiński dyplomata **Li Chengyao**, babcia **Halinka**, mama **Joanna** i siostra **Marianna**. Na pamiątkowej fotografii z **Zuzanną** uwieczniliśmy prezydenta **Michała Zaleskiego** i jego zastępcę **Zbigniewa Fidewicza**.

H.M.

XII WIECZÓR PIĘŚNI LEGIONOWYCH I PARTYZANCKICH

Już po raz dwunasty Towarzystwo Miłośników Wilna i byłych Kresów Wschodnich wspólnie z Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich oraz Świdwińskim Ośrodkiem Kultury zaprosiło społeczność świdwińską na wspólne śpiewanie pieśni legionowych i partyzanckich do sali widowiskowej zamku.

Impreza odbyła się 10 listopada. W ten sposób kresowianie zainaugurowali obchody Święta Niepodległości w Świdwinie. Hejnał Świdwina, wspólny śpiew *Marsz, marsz, Polonia* oraz recytacja wiersza *Ojcowizna* przez **Barbarę Radzikowską** wprowadziły licznie zebraną widownię w nastrój zadumy i refleksji, a Chór „Kantata” pod dyrekcją **Alicji Grochali** melodiami takimi jak *Rogatywka* i *Jeszcze gdzieś trąbka gra* zachęcił wszystkich zebranych do obojętnego żołnierskiego śpiewania. Prowadząca śpiew **Paula Salińska** dała możliwość licznym popisom solowym, ku zadowoleniu obu stron. Następnie zebrani wysłuchali kilku wspomnień **Miry**

Góreckiej – autorki sagi rodzinnej pt. *Amelia, Emila, Antonina*. Książka opisuje losy typowej rodziny kresowej kulturowej w czasie zaborów język rodziny, wiarę i obyczaje, dbającej o więzi rodzinne, ceniącej honor, dzięki wyjątkowej pracy pomnażającej swe gospodarstwo, a także szukającej chleba poza granicami kraju. Rodzina przeżyła okupację sowiecką, niemiecką, wywózki na Sybir i na roboty do Niemiec, by po zakończeniu działań wojennych przeżyć zagrabianie majątku w wyniku upaństwowienia własności prywatnej i dowiedzieć się, że to już niepolna ziemia, że muszą wyemigrować na Ziemię Odzyskane i tam od nowa budować swe gniazdo rodzinne. Zapewne piosenki *Wojenka, wojenka, O mój rozmarynie, Serce w plecaku* itp. w pamięci wielu uczestników przywołały obrazy z życia osobistego, rodzinnego, gdy bliscy walczyli w partyzantce, w AK, wrócił z Syberii lub robót w Niemczech albo gdy czyjś los pozostał nieznany i zapewne tylko na bezimiennej mogile widnieje zmurszały krzyż i śpiewa wiatr.

Tradycyjnie uczestnicy zostali poczęstowani przez **Teresę Ludwikowską** rogalami, kawą i herbatą, w holu można było kupić książki autorstwa **Miry Góreckiej** i otrzymać jej autograf oraz przejrzeć książki o tematyce kresowej z zasobów bibliotecznych.

Muzyczny wieczór zakończył się wspólnym odśpiewaniem na stojąco *Żeby Polska była Polską*, podaniem sobie rąk i stworzeniem wspólnego koła. Prezesi Towarzystw Kresowych: Wilna – **Anna Teresińska** i Lwowa – **Mieczysław Kostur** serdecznie podziękowali burmistrzowi **Janowi Owsiakowi** oraz staroście **Mirosławowi Majce** za patronat i wsparcie finansowe, a dyrektorowi **ŚOK Bolesławowi Kurkowi** i całej ekipie technicznej za pomoc w przygotowaniu i przeprowadzeniu tego wydarzenia.

Anna Teresińska

SMERFY W KRAJU ORŁA BIAŁEGO ZŁOTE GODY PAŃSTWA LEWANDOWSKICH

W poniedziałek 13 listopada „Smerfy” z Publicznego Przedszkola nr 2 „Pod Topolą” w Świdwinie realizowały „mały” projekt „W Kraju Orła Białego”.

Podczas zajęć przedszkolaki kształtowały poczucie przynależności narodowej, poznały symbole narodowe oraz uczyły się postaw patriotycznych. Przedszkolaki aktywnie uczestniczyły w zabawach, które pozwoliły im utrwalić podstawowe informacje na temat naszego kraju. Z zaangażowaniem wykonały wszystkie zadania i ćwiczenia oraz zorganizowały w sali kącik patriotyczny. Następnie dzieci wspólnie z nami przeszły się na plac Konstytucji 3 Maja, gdzie pod Pomnikiem Pamięci Poległym i Pomordowanym Żołnierzom Ofiarom Faszystwu i Stalinizmu uczęty Narodowe Święto Niepodległości. Za udział w projekcie dzieci otrzymały pamiątkowe dyplomy „W Kraju Orła Białego”, a przedszkole zdobyło certyfikat.

Joanna Zimny

Kolejna uroczystość złotych godów odbyła się w świdwińskim Urzędzie Stanu Cywilnego. Tym razem 50. rocznicę pożycia małżeńskiego obchodzili państwo **Anna i Ryszard Lewandowscy**.

Małżonkowie świętowali swój jubileusz w gronie najbliższej rodziny w piątek 17 listopada. Odnowili słowa przysięgi i odebrali medal „Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie” przyznawany przez prezydenta RP. Wręczył go burmistrz miasta **Jan Owsiak**, który złożył jubilatom życzenia przeżycia wielu kolejnych szczęśliwych lat. Pan Ryszard urodził się w Cieszeniewie w 1943 roku, gdzie jego ojciec pracował u niemieckiego gospodarza, jako jeńiec wojenny. Panią Annę poznał w 1966 roku, pobrali się rok później, w czerwcu 1967 roku, i zamieszkali w Strzegomiu. Ostatecznie jednak oboje wrócili do Świdwina rok później. Tu urodziły im się córki **Małgorzata** i **Ewa**, a następnie syn **Tomasz**. W 1988 roku został odznaczony medalem „Za Zasługi dla Województwa Koszalińskiego”. Na emeryturę przeszedł w 2004 roku.

G.Sz.

WIECZÓR POEZJI PRZERWY INACZEJ – „BUDZĄCA SIĘ SZKOŁA”

W Klubie Księgarza w Warszawie spotkali się przyjaciele i czytelnicy poezji **Krzysztofa Mrozowskiego**, którego pożegnaliśmy w marcu tego roku. Organizatorem spotkania był prezes **Adam Marszałek** wraz z Komitetem Redakcyjnym, któremu przewodniczył prof. **Lech Witkowski**. Staraniem Wydawnictwa Adam Marszałek wydano dwa tomy poezji Krzysztofa Mrozowskiego: *Pan na alfabecie* i *Biały Mim*. Publikacje mają piękne twarde oprawy, znakomity papier, a teksty wzbogacone są interesującymi grafikami autorstwa **Tomasza Bohajedy**.

Spotkanie prowadził prof. **Piotr Müldner-Nieckowski**. Wśród przemawiających byli: prof. **Leszek Szaruga**, redaktor **Wacław Holewiński**, prezes **Adam Marszałek**, a także genialny typograficznie i zasłużony dla tej edycji poezji **Krzysztof Andrzej Tomaszewski**. W trakcie spotkania aktorzy: **Zuza Galińska**, **Sebastian Konrad** i **Mirosław Zbrojewicz** znakomicie zaprezentowali fragmenty poematu autora. Reżyserem tej świetnie przygotowanej prezentacji była **Dorota Brodowska**.

Wzruszające było z kolei wystąpienie syna poety **Roberta Mrozowskiego**, który podziękował wszystkim osobom, a zwłaszcza prof. **Lechowi Witkowskiemu** i prezesowi **Adamowi Marszałkowi**, za redakcję i wydanie książek. Wszyscy zabierający głos podkreślali, że Krzysztof Mrozowski należy do najwybitniejszych twórców w literaturze polskiej.

Wzruszające było z kolei wystąpienie syna poety **Roberta Mrozowskiego**, który podziękował wszystkim osobom, a zwłaszcza prof. **Lechowi Witkowskiemu** i prezesowi **Adamowi Marszałkowi**, za redakcję i wydanie książek. Wszyscy zabierający głos podkreślali, że Krzysztof Mrozowski należy do najwybitniejszych twórców w literaturze polskiej.

Wzruszające było z kolei wystąpienie syna poety **Roberta Mrozowskiego**, który podziękował wszystkim osobom, a zwłaszcza prof. **Lechowi Witkowskiemu** i prezesowi **Adamowi Marszałkowi**, za redakcję i wydanie książek. Wszyscy zabierający głos podkreślali, że Krzysztof Mrozowski należy do najwybitniejszych twórców w literaturze polskiej.

Artur Kurek i Piotr Müldner-Nieckowski

Piotr Müldner-Nieckowski, Jerzy Gogół oraz prof. Lech Witkowski

Jerzy Gogół

Świdwińskiej „Dwójce” bliska jest idea „Budzącej się Szkoły”, dlatego postanowiliśmy wprowadzić pewne innowacje umilające przerwy międzylekcyjne. Pierwszym krokiem było wystawienie w holu głównym szkoły worków „sako”, na których uczniowie mogą wypoczywać. Zostały one zakupione dzięki hojności sponsorów: **Kamila Kotuli** (firma EXPERTBUD), **Michała Bronki** i **Huberta Lubniewicza**.

Dyrektor szkoły **Magdalena Bujakowska** zaproponowała utworzenie „kącika śniadaniowego”, czyli strefy oznakowanych stolików w holu głównym, przy których uczniowie mogą w spokoju zjeść śniadanie. Oba rozwiązania bardzo przypadły dzieciom do gustu. Od pierwszego dnia cieszą się dużym zainteresowaniem naszych podopiecznych. W najbliższym czasie przewidywane jest wprowadzenie w życie kolejnych innowacyjnych pomysłów. Chcemy, by uczniowie czuli się w naszej szkole dobrze i swobodnie.

E.W.

PRZY KOMINKU

W dżdżyste jesienne popołudnie w świetlicy wiejskiej w Rusinowie Zespół Ludowy „Dąbrowiaczy” w kawiarnianej aranżacji zaprezentował program artystyczny pt. *Przy kominku...* W pierwszej części clou stanowiły wiersze i piosenki w klimacie jesienno-lirycznym. Druga część była rozrywkowa. Licznie przybyli mieszkańcy i zaproszeni goście wybuchali salwami śmiechu podczas skeczy i scenek kabaretowych. Następnie wystąpiły dzieci, które pod kierunkiem pani świetlicowej przedstawiły przygotowane przez siebie wierszyki. W antrakcie Zespół uhonorował swoich darczyńców białą różą i okolicznościowym pismem. W części trzeciej „Dąbrowiaczy” zaprezentowali piosenki ludowe, dzięki którym wyśpiewali sobie w tym roku I miejsce w Międzyzdrojach. Po części oficjalnej, kawiarniane stoliki zamieniły się w stoły biesiadne, przy których goście wraz z „Dąbrowiakami” mogli skosztować potraw przygotowanych przez członkinie zespołu oraz wspólnie śpiewać piosenki biesiadne.

Bożena Kulikowska

ANGLOSASKIE TRADYCJE W TRÓJCE 500-LECIE REFORMACJI

Już tradycyjnie na przełomie października i listopada w naszej szkole uczniowie zapoznają się z anglosaskimi zwyczajami znanymi pod popularną nazwą Halloween. Pod kierunkiem nauczyciela języka angielskiego i jednocześnie opiekuna Samorządu Uczniowskiego pani **Irminy Soroczyńskiej** zorganizowali konkursy, „straszna kawiarenkę” ze słodyczkami dla dorosłych i dzieci, jak również dyskotekę „Halloween”, na której każdy z przybyłych – nie bacząc na wiek – mógł świetnie się bawić.

Rozstrzygnięty został główny konkurs na najpiękniejszą dynię – „Dyńia na wesoło”. I miejsce zajął **Piotr Sobczak** („0”), II miejsce przypadło **Martynie Kulczyk** (kl. 6). III miejsce zajął **Tymoteusz Pirka** (kl. 1). Przyznane zostały również dwa wyróżnienia – otrzymali je **Aleksandra Zakowiecka** (kl. 4b) i **Igor Miller** (kl. 2). Wszystkim serdecznie gratulujemy.

Katarzyna Kupiec

WYCIECZKA DO KOSZALINA I DARŁOWA

Kolejny raz na podsumowanie rocznej działalności kół turystyczno-krajoznawczych odbyła się wycieczka autokarowa. Wzięła w niej udział 50-osobowa grupa członków PTTK – uczniów i opiekunów kół.

Trasa wiodła przez dwa szczególnie zasłużone w historii naszego regionu miejsca – Górę Chełmską na obrzeżach Koszalina i Darłowo. Wyjazd przygotował i poprowadził prezes Oddziału **A. Janas**. W wyjeździe wzięli udział turyści z SP Brzeźno, SP 2 Świdwin, SP Bierznica, SOSW Sławoborze, ZSR Świdwin, Gimnazjum Świdwin.

Góra Chełmska to miejsce kultu religijnego od czasów pogańskich. Po latach zapomnienia wraca do łask. Obecnie trwa proces przywracania dawnej świetności. Zobaczyliśmy wieżę widokową, piękny park oraz kapliczkę poświęconą przez Jana Pawła II w 1991 roku. Darłowo zwiedzaliśmy z przewodnikiem, który przez kilka godzin oprowadzał nas po atrakcjach miasta. Zwiedzanie rozpoczęliśmy od pięknego Zamku Książąt Pomorskich, który ma bardzo ciekawą i bogatą historię. Centrum miasta to rynek z ratuszem i fontanną – pomnikiem rybaka. Byliśmy w kościele Mariackim z 60-metrową wieżą oraz w urokliwym kościółku św. Gertrudy. Pobyt zakończyliśmy w DarłóWKu. Odbyliśmy krótki spacer nad brzegiem morza, odwiedziliśmy port rybacki i handlowy, latarnię morską oraz most zwozony.

Anna Bujak

Obok prowadzącego obrady księdza biskupa prof. **Marcina Hinza** zasiadli prof. **Jan Harasimowicz** oraz prof. **Jarosław Pluciennik**

Od 26 do 29 października trwały w Warszawie centralne obchody 500-lecia reformacji. W konferencji naukowej, promocji książek Wydawnictwa Adam Marszałek i licznych imprezach towarzyszących uczestniczyli prof. **Janusz Mallek** i prof. **Jarosław Kłaczek**, reprezentujący Toruń. W pierwszym dniu obchodów odbyła się prezentacja dwutomowej pracy *W 500-lecie Reformacji. Z dziejów Kościołów ewangelickich w dawnych Prusach Królewskich i Książęcych 1517–2017*, której pomysłodawcą i następnie współredaktorem był prof. Jarosław Kłaczek. Praca licząca blisko 1400 stron powstała naukowcom z Polski, Litwy i Rosji. Czytelnik może się z niej dowiedzieć o historii lokalnego ewangelicyzmu od reformacji do czasów nam współczesnych.

Na tle baneru Wydawnictwa do wspólnej fotografii stanęli dr hab. **Dariusz Makilla**, prof. WSFiZ, prof. **Janusz Mallek**, dr **Mirosława Weremiejewicz**, prof. **Jarosław Kłaczek** oraz **Wojciech Kukuryka** z Wydawnictwa Adam Marszałek

W promocji uczestniczyli reprezentujący Wydawnictwo prezes Times Marszałek Group dr **Adam Marszałek** i **Wojciech Kukuryka**.

Istotnym punktem czterodniowych obrad było spotkanie z prezydentem RP **Andrzejem Dudą**. Miało ono miejsce na Zamku Królewskim w Warszawie, a uczestnikami tego wydarzenia byli prof. **Janusz Mallek** i prof. **Jarosław Kłaczek**.

Niedzielne nabożeństwo w warszawskim kościele św. Trójcy z udziałem m.in. prymasa Polski ks. bp. **Wojciecha Polaka** czy byłego prezydenta Światowej Federacji Luterskiej ks. bp. **Muniba Younana** z Jeruzolimy obchody zostały zakończone.

Rocznicy towarzyszyło jeszcze jedno ważne wydarzenie. Telewizja Polska podała informację, że w Berlinie odnaleziono miejsce spoczynku prochów bp. Juliusza Burschego – zwierzchnika polskich ewangelików w II RP, w 1942 r. zamęczonego przez hitlerowców. Ta informacja, ogłoszona w tak ważną dla ewangelików rocznicę, zakończyła ponad 70-letnie poszukiwania miejsca złożenia prochów bp. Burschego.

Jarosław Kłaczek

ŚWIDWIŃSKA MŁODZIEŻ ODDAJE KREW

W Zespole Szkół Rolniczych CKP w Świdwinie od kilkunastu lat działa Szkolne Koło PCK i HDK. Regularnie na nasze zaproszenie przyjeżdża do Świdwina krwiobus Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Szczecinie. Jest to ważne wydarzenie w życiu szkoły i zawsze czekamy na nie z niecierpliwością.

Krwiobus zajmuje miejsce przy internacie szkolnym, a ośmioosobowa ekipa ma zawsze ręce pełne roboty. Kolejka chętnych do podzielenia się największym darem życia ustawia się już od rana. Po dokonaniu rejestracji i wypełnieniu ankiety ci, którzy pozytywnie przejdą weryfikację przez lekarza, mogą w końcu zasiąść na fotelu i pozwolić się ukłuć. W czasie ostatniej zbiórki, w której wzięło udział 51 osób ze świdwińskich szkół ponadgimnazjalnych, zebrano prawie 22 litry krwi.

Szkolne Koło PCK to oczywiście nie tylko krwiodawstwo. Mamy mnóstwo pomysłów, jak pomagać potrzebującym, i anga-

żujemy się w wiele akcji. Rok szkolny zaczynamy od organizacji Dnia Chłopaka. Nasze wolontariuszki każdego – dużego i małego – chłopca obdarowują słodyczami. Co roku bierzemy udział w akcji pod Internarcho „Zbieramy krew dla Polski”. Jest ona połączona z pokazem pierwszej pomocy prezentowanym przez naszą młodzież. Październik to miesiąc, w którym zwracamy szczególną uwagę na panujący w wielu rejonach świata głód. Członkowie Koła przygotowują okolicznościową gazetkę i stoisko z przekąskami. W grudniu w związku ze Światowym Dniem Walki

z HIV/AIDS, organizowane są pogadanki i spotkania z lekarzami. Aby umilić świąteczny czas najbardziej potrzebującym, bierzemy także udział w akcji „Czerwono-krzyska Gwiazdka”. Zbieramy żywność, zabawki i ubrania. Podobną kwestę przeprowadzamy przed Świętami Wielkanocnymi. W ciągu całego roku w zależności od potrzeb i możliwości przeprowadzane są akcje tematyczne. Dotyczą one np. zgubnego wpływu używek na organizm, korzyści płynących z uprawiania sportu. Dbamy także o to, by upowszechnić wiedzę o Czerwonym Krzyżu, jego historii i działalności. Propagujemy ideę pomocy humanitarnej. Wspólnie ze Szkolną Grupą Medyczną troszczymy się o to, by szerzyć wiedzę o zasadach udzielania pierwszej pomocy.

Nasi reprezentanci biorą udział w olimpiadzie Promocji Zdrowia, konkursie Wiedzy o Międzynarodowym Prawie Humanitar-

tarnym (w Koszalinie zajęliśmy wysokie miejsce!) czy Mistrzostwa Pierwszej Pomocy (w roku szkolnym 2015/2016 byliśmy ich organizatorami).

W roku szkolnym 2016/2017 pod opieką pana **Mariusza Milanowicza** grupa członków Szkolnego Koła PCK i Szkolnej Grupy Medycznej przeprowadziła w szkołach podstawowych naszej gminy cykl szkoleń i pokazów pierwszej pomocy, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem.

Dbamy o naszych milusińskich – przedszkolaków, jesteśmy zapraszani na pikniki rodzinne, na których pokazujemy, jak należy udzielać pierwszej pomocy, oraz promujemy klub „Wiewiórka” i zachęcamy dzieci do dbania o higienę jamy ustnej. Ciągłe mamy dużo energii i pomysłów, więc jeszcze wiele wspaniałych akcji przed nami!

Lidia Zychowicz, Katarzyna Borna, Mariusz Milanowicz

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

prof. dr hab. **Kazimierz Nowosielski**,
Uniwersytet Gdański

prof. dr hab. **Aleksander Nalaskowski**,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

prof. dr hab. **Konstanty Wojtaszczyk**,
Uniwersytet Warszawski

Stanisław Madejek,
prezes Spółki Wodnej, Świdwin

ZASŁUŻYLI SIĘ DLA POWIATU

W piątek 10 listopada w Zespole Szkół Rolniczych CKP w Świdwinie nadano tytuły „Za zasługi dla powiatu świdwińskiego”. Na liście nagrodzonych znalazły się również osoby nominowane przez burmistrza Świdwina **Jana Owsiaaka**.

Tytuły nadano na uroczystej sesji Rady Powiatu, podczas której nie zabrakło również programu artystycznego związanego ze Świętem Niepodległości. Sylwetki nagrodzonych osób były przedstawiane podczas prezentacji filmowej, po czym każda z nich odbierała statuetkę z rąk przewodniczącej Rady Powiatu **Danuty Malitowskiej** oraz starosty świdwińskiego **Mirosława Majki**.

Z rekomendacji burmistrza **Jana Owsiaaka** nagrodzono dwie osoby znane chyba większości mieszkańców Świdwina. Pierwszą z nich był ksiądz kanonik **Ryszard Kizielewicz**, proboszcz parafii pw. MNBP w Świdwinie (niestety nieobecny na sesji z powodu wizyty biskupa). Ksiądz jest związany ze Świdwinem od 2005 roku i dał się poznać jako dobry gospodarz, który przeprowadził wiele prac inwestycyjnych, remontowych i konserwatorskich w kościołach wchodzących w skład parafii. Efektem jego działań jest przywrócenie, a niejednokrotnie nadanie świetności obiektom sakralnym, co wpłynęło na wizerunek architektoniczny powiatu. Drugą osobą jest natomiast **Henryk Klamán**, wieloletni nauczyciel świdwińskich szkół, były zastępca dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 oraz dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4, trener sportowy. Przez jedną kadencję był radnym powiatu, natomiast aż w pięciu kadencjach pełnił funkcję przewodniczącego Rady Miasta (jest nim również obecnie).

Ponadto tytuł „Za zasługi dla powiatu świdwińskiego” otrzymały następujące osoby:

- **Sebastian Basiejko** z gminy wiejskiej Świdwin – trener, organizator imprez sportowych, sędzia piłkarski;
- **Wiesław Grzesiak** ze Świdwina – prezes Świdwińskiego Stowarzyszenia Lotnictwa Rekreacyjnego, organizator imprez dla dzieci;
- **Jerzy Jacewicz** z Połczyna-Zdroju – emerytowany policjant, wieloletni komendant komisariatu policji w Połczynie-Zdroju. Radny powiatowy i miejski, działacz społeczny;
- **Maria Łagutko** z Brzeźna – kierownik tutejszej biblioteki;
- **Mirosław Pierz** z Połczyna-Zdroju – wiceburmistrz;
- **Franciszek Pilip** z Połczyna-Zdroju – emerytowany nauczyciel, były dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Połczynie, radny, były przewodniczący Rady Miasta.

Tytuł otrzymały również dwie szkoły: Publiczna Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Sławoborzu i Zespół Szkół w Rąbinie, a także sanatorium „Marta” w Połczynie-Zdroju. G.Sz.

Ks. kanonik
Ryszard Kizielewicz

Przewodniczący
Rady Miasta w Świdwinie
Henryk Klamán

ŁĄCZY ICH REGA

W ostatnim czasie mieszkańcy Świdwina i Łobza odwiedzili Trzebiatów – miasto, z którym łączy nas wspólna rzeka – Rega.

Podczas wycieczki zwiedzili Muzeum w Pałacu nad Młynówką, gdzie dzieci wzięły udział w warsztatach robienia pierników norbertańskich, następnie wraz z przewodnikiem zobaczyli najciekawsze miejsca w mieście: kościół Mariacki, Rynek, kamienicę ze słynnym rysunkiem słonia, Basztę Kaszaną. Uczestnicy wycieczki poznali legendy związane z miastem, np. legendę o kaszy, odkryli, dlaczego słoń stał się symbolem miasta, a także dowiedzieli się, jak ważną rolę w historii miasta odegrała rzeka Rega.

Następnie w Trzęsaczu, w Multimedialnym Muzeum na Klifie, usłyszeli legendę o syrenie Zielenicy oraz poznali historię kościoła św. Mikołaja, którego ruiny można oglądać do dziś.

Organizatorem wycieczki było świdwińskie biuro podróży CroDea Travel.

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

Kpt. Władysław Kochański ps. „Bomba”
z partyzantami

WŁADEK

Siedemdziesiąt cztery lata temu nacjonalści ukraińscy dokonali eksterminacji ludności polskiej na Wołyniu i w Galicji Wschodniej. Przyczyną tej tragedii – jednego z najważniejszych wydarzeń w dziejach narodu polskiego i ukraińskiego – było wiele, obok etnicznych również prowokacje sowieckie i niemieckie skłócające oba bratnie narody. Rzezie pochłonęły około stu tysięcy ofiar wśród Polaków. W wyniku akcji odwetowych zginęło również ponad piętnaście tysięcy Ukraińców. Ofiary czystek i odwetu to w większości cywile – kobiety i dzieci.

Dzisiaj świadków tych wydarzeń pozostało niewielu, za to przybywa tych, którzy chcą rzeź wołyńską wykorzystać do doraźnych celów politycznych, podsycać ogień w tym nacjonalistycznym piecu. Na szczęście jest wielu, i to po obu stronach, którzy o tym bratobójczym piekle piszą z bólem, ale bez nienawiści oraz nawołują do przebaczenia i pojednania.

Synod biskupów Ukraińskiego Kościoła Grekokatolickiego zaapelował o pojednanie. W liście do wiernych czytamy między innymi: „Jesteśmy dwoma bratnimi narodami, jesteśmy synami powszechnego Kościoła katolickiego. Wspólnie powinniśmy sobie wzajemnie przebaczyć, objąć się i budować wspólną europejską przyszłość”. Szkoda, że podpisania wspólnego posłania do katolików obu obrządków odmówił metropolita Kościoła rzymskokatolickiego na Ukrainie abp Mieczysław Mokrzycki, „bo – jak się wyraził – różnymi się poglądami”. Dotychczas myślałem, że poglądy to domena polityków, a żal za grzechy i przebaczenie to fundamenty chrześcijaństwa.

Naocznym świadkiem i uczestnikiem tego piekielnego kotła był nieżyjący już świdwinianin Mieczysław Kobylecki. Znałem pana Mieczysława, wiedziałem, że był partyzantem AK.

Najczęściej widywałem go w moim parafialnym kościele św. Michała, gdzie krótko był kościelnym. Przyznam, że lubiłem go obserwować. Wysoka, sprężysta postać, z siwą czupryną i dużym wąsem. W sylwetce było coś, co budziło respekt. Stary żołnierz – szlachciura w dobrym tego słowa znaczeniu.

*Jeśli bowiem odpuszczacie ludziom
przewinienia ich, odpuści i wam
Ojciec wasz Niebiański.*

*Jeśli zaś nie odpuszczacie ludziom,
to i Ojciec wasz nie odpuści
przewinień waszych (Mt 6,14–15)*

W 1999 roku wraz z Marianem Wiszniewskim poprosiliśmy pana Mieczysława, aby swoimi przeżyciami podzielił się z czytelnikami „Gazety Świdwińskiej”. Opublikowany tam tekst przytaczam z niewielkimi zmianami i uzupełnieniami pochodzącymi z relacji pana Mieczysława dla portalu Wołyn.

Mieczysław Kobylecki

Urodził się w 1923 roku w Radomiu. Wojna zastaje go w kolonii Borówka (gmina Derażne w powiecie kostopolskim). W miejscowym łagrze Sowietci przetrzymują 600 polskich żołnierzy, którzy pracują przy wyrębie lasu. Udaje mu się dostać pracę w obozie, wraz z enkawudzystą jeździ po prowiant dla jeńców do Równego i Klewania. 22 czerwca 1941 roku Niemcy napadają na ZSRR, Sowietci ewakuują obóz, nasz bohater dogaduje się z 8 jeńcami, z którymi ucieka przed wywozką. W październiku 1941 roku dwóch spośród byłych jeńców – warszawiak Stanisław Pawłowski i Stefan Pietrykiewicz z Łuńca – odnajdują pana Mieczysława i załatwiają mu pracę w kamieniołomach bazaltu w Janowej Dolinie. Przyjaźnią się, są starsi. Jak się później okazało, są członkami Związku Walki Zbrojnej. Wypytyują swojego młodszego kolegę o poglądy, co sądzi o istniejącej sytuacji politycznej i czy lubi alkohol. Wystawiają go na próbę. Zapraszają na swoją kwaterę i proponują, że za-

wiezie list dla księdza w Derażne. List, który nie może dostać się w niepowołane ręce. Polecenie wykonuje. Powoli nabierają do niego zaufania i wprowadzają w robotę konspiracyjną. W pierwszą niedzielę czerwca 1942 roku składa przysięgę w obecności między innymi swojego starszego kolegi por. Stanisława Pawłowskiego ps. „Cuchaj”. Zostaje żołnierzem ZWZ z przydziałem do placówki w Janowej Dolinie. Przyjmuje pseudonim „Władek”. Przechodzi szkolenie dywersyjne, które prowadzi przedwojenny policjant Franciszek Kwiczol. Pierwsze zadania konspiracyjne to wsypywanie żwiru do smarownic osi wagonów z transportów wojskowych. Udaje się kilka razy. Osie się zacierają i unieruchamiają transporty. Niemcy wzmacniają czujność i wpadają na trop pana Władysława. Zostaje aresztowany, ale udaje mu się szczęśliwie uciec. Później rozwozi prasę konspiracyjną do pobliskich miejscowości.

Policja ukraińska w Derażne aresztuje księdza Kowalskiego i nauczyciela Dykę. Parafianie udają się do kraisländwirta (wysoki urzędnik niemieckiej administracji okupacyjnej – powiatowy inspektor rolny) urzędującego w pałacu Potockich. Ten obiecuje im uwolnienie aresztowanych. Niestety jest za późno, policjanci ukraińscy ich rozstrzelują. W sierpniu 1942 roku oddział „Władka” dokonuje napadu na posterunek policji niemieckiej w Derażne. Obsada posterunku jest osłabiona, bowiem Niemcy i ukraińscy policjanci uczestniczą w obławie na zbiegłych jeńców. Partyzanci zdobywają 17 karabinów, 5 pistoletów, wiele amunicji i granatów. Wiosną 1943 roku oddział ulega dekoncentracji po potyczkach z bandami ukraińskich nacjonalistów.

Pan Mieczysław jest świadkiem hekatombi polskiej ludności Wołynia, spalonych wsi, kolonii, osiedli. Widzi zwłoki bestialsko pomordowanych kobiet, dzieci i starców, porzniętych piłami, zakłutych widłami, pociętych siekierami.

Po rozproszeniu udaje się zebrać we wcześniej umówionym miejscu 70 partyzantów. Przenoszą się do lasów cumańskich koło Kiwierc, gdzie zostają wcieleni do oddziału partyzanckiego Armii Krajowej legendarnego dowódcy kpt. Władysława Kochańskiego ps. „Bomba”, „Wujek” (przedwojennego oficera rezerwy, cichociemnego, kawalera VM V kl.). Później pan Mieczysław walczy w słynnej 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK.

Wraz z kolegami organizuje zasadzki, minuje linie kolejowe – wysadza w po-

wietrze 7 transportów wojskowych. Pomaga, na przykład konwojując rodziny polskie uciekające przed nacjonalistami ukraińskimi. Walczy z oddziałami UPA i Niemcami.

W styczniu 1944 roku w zasadzce oddział „Władka” niszczy kolumnę niemieckich samochodów zdążających do Cumania. W trakcie potyczki z nadciągającymi znacznymi posiłkami niemieckimi wielu partyzantów ginie, pan Mieczysław zostaje ciężko ranny. Życie ratuje mu partyzancki chirurg dr Kałużyński, który w warunkach polowych przeprowadza operację.

Zbliża się front radziecki, „Władek” zostaje zwolniony z oddziału i z niezaleczonymi ranami powraca do Radomia. Kończy się jego partyzancka odyseja. Zostaje aresztowany przez NKWD i wieziony z innymi akowcami w nieznanym kierunku. Z transportu uwalniają ich partyzanci przebrani w niemieckie mundury – są zdeorientowani, później sytuacja się wyjaśnia.

W 1945 roku zgłasza się do komisji poborowej, lecz z uwagi na stan zdrowia po niezaleczonych ranach nie zostaje przyjęty.

Jako akowiec jest ciągle inwigilowany, ucieczka przez Szczecin na Zachód kończy się niepowodzeniem. Los rzuca go do Świdwina i tu od 1946 roku ma swoją nową małą ojczyznę.

Relacjonując swoje przejścia, pan Mieczysław nie zawsze trzymał się chronologii wydarzeń. Oto kilka luźnych epizodów z jego wojennego i partyzanckiego życia.

Jako łącznik odwiedza często młynarza Polaka z liczną rodziną w wiosce, w której większość stanowią Ukraińcy. Pewnego dnia udaje się jak zwykle do młynarza, ale niestety okazuje się, że cała rodzina została wymordowana. Ciała znajduje za młynem w ogrodzie.

Innym razem porządny i ludzki Ukrainiec ostrzegł go, że nacjonaści chcą wyróżnić wszystkich Polaków w Borówce. Powiadamia o tym komendanta Pawłowskiego ps. „Cuha”. Oddział dostaje polecenie, aby ewakuować ich do Klewania. W akcji biorą również udział dwaj inni późniejsi świdwinianie: Zenon Pełka i Kosarzycki. Omijają sprytnie ukraińskie zasadzki. Rodziny, które nie chcą się ewakuować, zostają w okrutny sposób wymordowane.

Jeszcze przed partyzantką, w 1940 roku, ucieka z transportu na Sybir. W Łucku pracuje u gospodarzy za chleb i słoninę. Chce przepłynąć wpływ Bug. Wpada w ręce patrolu sowieckiego. Po licznych perypetiach ląduje w Janowej Dolinie.

Innym razem jest na zwiadzie z dwoma starszymi partyzantami. Nieostrożni zapalają papierosa. To ich zdradza, zostają

złapani przez banderowców. Starszych wzięto na przesłuchanie, jego wtrącono do piwnicy. Słyszy jęki katowanych kolegów, udaje mu się uciec. Następnego dnia dyskretnie wraca, widzi potwornie okaleczone zwłoki kolegów.

Kiedy zdaje nam relację, mówi, że nie nosi nienawiści w sercu, że potrafi odróżnić narody od zła, które w sprzyjających warunkach w każdym się może wylegnać. Opowiada o swoich wrażeniach z niedawnego pobytu na Ukrainie, gdzie spotkał się z ogromną otwartością i życzliwością, jak niegdyś, gdy oba narody żyły w prawdziwie sąsiedzkiej przyjaźni.

Pan Mieczysław Kobyłecki zmarł 2 września 2004 roku i został pochowany na starym cmentarzu w Świdwiniu.

opracował Zbigniew Czajkowski

Zbigniew Czajkowski – świdwinianie, emerytowany strażak, autor wielu tekstów o przed- i powojennej historii miasta publikowanych w miejscowej prasie. Uehonorowany przez Ambasadę Izraela i Żydowski Instytut Wydawniczy dyplomem za ratowanie zabytków kultury żydowskiej oraz Medalionem Rudolfa Virchowa. Inicjator budowy lapidarium na cmentarzu poewangelickim upamiętniającego przedwojennych mieszkańców miasta.

WESOŁYCH ŚWIĄT

O BIZNESIE W AZJI CENTRALNEJ SUKCES ŚWIDWIŃSKICH PRZEŁAJOWCÓW

W siedzibie Wydawnictwa odbyło się spotkanie poświęcone możliwościom rozwijania kontaktów gospodarczych Polski z państwami Azji Centralnej oraz Chinami.

W spotkaniu uczestniczyli: dr hab. **Piotr Zariczny** i **Marta Milde** z Centrum Wsparcia Biznesu w Toruniu, prof. dr hab. **Jerzy Kornaś** z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz dr **Patryk Wawrzyński** – menadżer Wydawnictwa Adam Marszałek.

P.J.

Udany start zanotowali reprezentujący SP nr 4 biegacze startujący w Mistrzostwach Województwa w Sztafetowych Biegach Przełajowych, które odbyły się w Tychowie. Trenowana przez **Jarosława Króla** drużyna startowała w kategorii dziewcząt i chłopców. Najlepiej zaprezentowała się drużyna chłopców, która zajęła drugie miejsce. **Patryk Grodzicki** w biegu na 1000 m uzyskał czas 3:09, a największą niespodziankę sprawił uczeń klasy 2. **Miłosz Uss**, który na tym samym dystansie uzyskał czas 3:11. Drużyna świdwińskich dziewcząt zajęła ostatecznie 10. miejsce. Wśród najlepszych znalazła się **Oliwia Firlinger**, która w biegu na 800 m uzyskała czas 2:59.

K.G.

SUKCESY ŚWIDWIŃSKICH TENISISTÓW STOŁOWYCH JUBILEUSZ TKP ELANA

Wielkim sukcesem zakończył się start świdwińskich tenisistów w III Grand Prix Koszalina. Bardzo dobrze zaprezentowali się nasi zawodnicy ze Świdwina. Wśród seniorów zwyciężył **D. Szczerba**, a trzecie miejsce zajął **A. Wojnar**. W kategorii juniorów czwarte miejsce zajął **K. Laskiewicz**, a na szóstym miejscu rywalizację ukończyła **J. Gbur**. Wśród amatorów zwyciężył **D. Zelek**, czwarty był **D. Gąsiorowski**, a szósty **Z. Klasiński**.

E.W.

JESIENNY SPACER ZUZANNY, JOANNY I MARIANNY

Piękną pogodę na spacer w podtoruńskim lesie wykorzystały **Zuzanna, Joanna i Marianna**, które uwielbiają złotą polską jesień.

D.K.

6 listopada 2017 roku w siedzibie Wydawnictwa Adam Marszałek odbyło się spotkanie przedstawicieli Toruńskiego Klubu Piłkarskiego Elana Toruń: **Jarosława Więckowskiego**, prezesa Zarządu, oraz **Macieja Makowskiego**, dyrektora TKP, z redaktorem **Danielem Kawą**. Przedmiotem rozmów była planowana na czerwiec 2018 roku publikacja podsumowująca 50-lecie tego klubu. Jej wydawcą będzie nasza oficyna.

D.K.

PREZES Z PROFESOREM

Do miłej rozmowy prezesa Time Marszałek Group dr. **Adama Marszałka** z wybitnym polskim uczonym prof. **Bogumiłem Linde** doszło w Warszawie w trakcie konferencji naukowej poświęconej reformacji. Mieszkający na stałe w Gdańsku Pan Profesor jest potomkiem słynnego torunianina, twórcy słownika języka polskiego **Samuela Bogumiła Lindego**. Od 1996 roku przyznawana jest polsko-niemiecka nagroda literacka im. **Samuela Bogumiła Lindego**. Jest to Nagroda Miast Partnerskich Torunia i Getyni. W ubiegłym roku wręczali ją nadburmistrz Getyni **Rolf-Georg Köhler** oraz prezydent Torunia **Michał Załeski**.

W.R.

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 660 81 60, 56 664 22 35
fax: 56 648 50 70, e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl/echoswidwina/
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78-300 Świdwin, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia nr 2, ul. Warszawska 52, 87-148 Łysomice, tel. 56 659 98 96

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosia (z-ca redaktor naczelnej), Karolina Targus (redaktor prowadząca), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Szymon Gumienik, Paweł Jaroniak, Joanna Marszałek-Kawa, Agata Piedziewicz, Grzegorz Szczepański, Patryk Wawrzyński

wydawnictwo
adam
marszałek